

FINTECH: ÚJGENERÁCIÓS PÉNZÜGYI TECHNOLÓGIÁK

Fogalomtár

- **Blokklánc:** egy decentralizált főkönyv, amely a tranzakciókat harmadik fél bevonása nélkül rögzíti a rendszer minden felhasználója számára nyilvános, de anonim módon ([Bodnár](#), 2017).
- **Kripto valuta:** olyan virtuális fizetőeszköz, amelyet annak felhasználói hoznak forgalomba és nem köthető semmilyen központi bankhoz, hatósághoz vagy hagyományos valutához ([Róssinger](#), 2019).
- **Mesterséges intelligencia:** lásd [2019/11. Infojegyzet](#)
- **Pénzügyi intézmény:** Magyarországon jogilag a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások sorolhatók ide. Részletes definíciókért lásd 2013. évi CCXXXVII. törvény ([Hpt.](#))
- **Startup:** korai életszakaszban lévő, kisméretű, de nagy növekedési potenciállal rendelkező vállalatok, amelyek valamilyen innováció köré épülnek és a globális piacot veszik célba ([NIH](#)).
- **Személyközi (közösségi) hitelezés:** amikor pénzügyi intézmények helyett személyektől vagy azok egy csoportjától vesz fel kölcsönt valaki. Több erre szakosodott FinTech felület is létrejött már ([Black](#), 2020).

Jelen Infojegyzet ismerteti az újgenerációs pénzügyi technológiák (FinTech) fogalmát. Röviden áttekinti továbbá a hazai FinTech helyzetét, majd bemutatja a koronavírus várható hatását a terület fejlődésére.

Alapvető tudnivalók a FinTech-ről

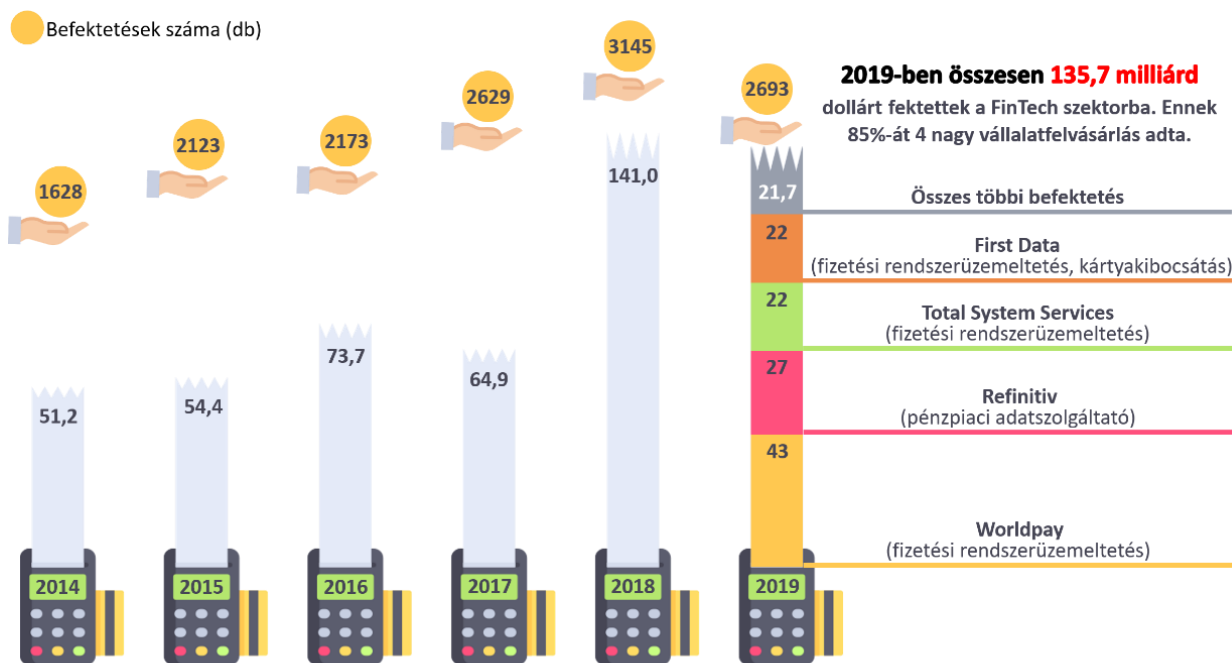
A FinTech kifejezés alapvetően a **pénzügyi szektorban alkalmazott modern technológiai megoldásokra** utal, melyek célja a hatékonyság és a bevételek növelése ([Zachariadis](#), 2018). A technológiai újítások felhasználása persze **mindig is jellemezte a szektort**. Már az 1865 és 1866 között kiépülő első transzatlanti távíró kábelt is hamar a New York-i és londoni értékpapírpiacok közötti nagyobb mértékű integráció elérésére használták ([Hoag](#), 2006). A kérdés tehát az, hogy a pénzügyi szektor hosszú múltra visszatekintő innovációs tevékenységén belül **a FinTech miért jelöl ki új korszakot?**

A válasz pedig az, hogy a FinTech korszakát **olyan technológiai fejlesztések hozták el, amelyek a szektor intézményi kereteinek felbomlásához vagy legalábbis azok lazulásához vezettek** a 2008-ban kirobbant gazdasági világválságot követően. Ehhez elsősorban az alábbi tényezők járultak hozzá ([Gordán](#), 2018 & [Zachariadis](#), 2018):

- A válság után a bankok nem tudták visszaállítani az azt megelőző nyereségességüket. Sokuk működése hosszabb távon is veszélyben volt.
- Ennek eredményeképp az innováció jelentősen visszaesett az addig az egyik leginnovatívabbnak számító pénzügyi szektorban. A FinTech egy külső innovációs impulzust adott a szektornak, új szereplők által.
- A válságot követően sokak szemében hitelét veszítették a hagyományos pénzügyi intézmények, ami jó lehetőséget adott az új belépőknek.
- Rengeteg, a szektorban új lehetőségeket nyitó technológiai fejlesztés éppen a válság után terjedt el; például az okostelefonok, a 4G, a kripto valuta, a blokklánc vagy a mesterséges intelligencia. Ezek felhasználására az ügyfelek felől is egyre nagyobb nyomás nehezedett a szektorra.

A szektor így kialakult új szerkezetének legfontosabb jellemzője, hogy rengeteg kisebb szereplő jelent meg a piacon, amelyek az általában sok különböző funkcióval rendelkező hagyományos pénzügyi intézményekkel szemben jórészt specializált szerepkörrel rendelkeznek. Mára a hagyományos intézmények minden funkciójának ellátására (megtakarítás, fizetés, kölcsön, biztosítás stb.) létezik több FinTech vállalkozás is ([La Blanc](#), 2018). Ezek legtöbbször kifejezetten **pénzügyi profilú startup-**

1. ábra: A FinTech szektorba irányuló befektetések* világszinten, 2014-2019 (milliárd dollár)

Forrás: [Infoszolg/KPMG 2020./Visual Capitalist 2020.](#)

* Egyesülések, felvásárlások, kockázati tőke, magán tőke

ok, de nem pénzügyi vállalatok is komoly szerepet játszhatnak a FinTech ökoszisztémában. Ezt a decentralizált képet árnyalja, hogy az új belépők **gyakran a hagyományos szereplőkkel együttműködve dolgoznak**. Azon túl, hogy a hagyományos intézmények igénybe veszik a FinTech vállalkozások szolgáltatásait a folyamataik megújításához (PwC), egyre gyakrabban fel is vásárolják azokat (Ruddenklau, 2020). Ilyen módon a nagy súlyú hagyományos pénzügyi intézmények gyakran több FinTech vállalkozást is maguk köré szervezhetnek.

Érdemes említést tenni továbbá arról, hogy a **más szektorokban működő technológiai óriásvállalatok egyre nagyobb figyelmet fordítanak a FinTech piacra való belépésre, és reális esélyük is van jelentős pénzügyi szereplőkké válni a közeljövőben**. Eddig elsősorban fizetési szolgáltatásokra összpontosítottak, gondoljunk csak a Viber chat alkalmazásba beépített utalási lehetőségre (Moneytou), vagy a Facebook által tervezett kriptovalutára (Libra). A jövőben viszont komoly lehetőségeik nyílnak például a hitelezés és a biztosítások területén is, mivel olyan adatokkal rendelkeznek, amelyek hagyományosan nem elérhetők a pénzügyi szolgáltatók számára, de fontosak lehetnek például hitelbírálati minősítések meghatározásánál vagy a biztosítók számára.

(Ernst & Young, 2019). A tőkeerős tech óriások térnyerése akár veszélybe is sodorhatja a kisebb vállalatok érvényesülését (Szalai-Bordás, 2019), ezáltal a FinTech ökoszisztéma sokszínűségét is.

A piaci szerkezetváltozáson túl, a FinTech-et a pénzügyi szektoron belüli szemléletváltással kapcsolatba szokták hozni, hiszen sokan **az emberek pénzügyi szabadságának és a pénzügyi szolgáltatások demokratizálódásának lehetőségét** látják benne. Ennek a nézetnek olyan FinTech megoldások adják az alapját, mint a bankoktól független nemzetközi utalások vagy a személyközi hitelezés (Zachariadis, 2018). Emellett a nagyjából 1,7 milliárd banki vagy hasonló pénzügyi szolgáltatásokhoz hozzá nem férő ember elérését is megkönnyíthetik a pénzügyi technológiai megoldások (BBVA, 2019).

A FINTECH MAGYARORSZÁGON

A FinTech jelenség az **utóbbi években egyre nagyobb lendületet vett** hazánkban. Az egyik első kiemelkedő sikert az IND Group érte el, amikor 2014-ben az Msys felvásárolta (Turzó, 2014), de azóta is folyamatosak a kisebb-nagyobb eredmények. Az egyik legutóbbi például, hogy a Wup és a Dorsum nevű cégeket 2020 elején zsinórban másodszor díjazták a Finovate

Europe verseny sorozatban ([Portfolio](#), 2020). Szintén érdemes kiemelni, hogy **2020 április elején meg alakult a Magyar Fintech Szövetség (MAFISZ)**, melynek célja:

- a jogalkotók és a felügyelő szervek felé képviselni a piac álláspontját;
- és minél több FinTech-kel foglalkozó vállalkozás bevonása és azok együttműködése.

A hazai FinTech ökoszisztéma fejlődésének szempontjából fontos megemlíteni egyrészt a **hagyományos pénzügyi intézmények egyre növekvő nyitottságát** a fejlesztésekre, illetve a támogatni való jó ötletek és együttműködési lehetőségek felkutatására ([Szalai-Bordás](#), 2019).

Másrészt pedig **állami oldalról is több kezdeményezés indult** a hazai FinTech támogatására, szabályozására és fő irányvonalainak kijelölésére:

A **Magyar Nemzeti Bank (MNB)** már 2018 elején létrehozta a FinTech vállalkozások kommunikációját és együttműködését segítő **Pénzügyi Információs Platformját (Innovation Hub)**, Közép-Kelet Európában elsőként. 2019 elején szintén a régióban elsőként indította el az MNB az **Innovációs Pénzügyi Tesztkörnyezetét (Regulatory Sandbox)**, melynek keretében "pénzügyi intézmények az MNB rendeletekben foglalt egyes rendelkezéseket korlátozott ideig eltéréssel teljesíthetik egy-egy innovatív megoldás szoros felügyelése mellett és a fogyasztók kiemelt védelmével történő tesztelése során" ([MNB](#), 2018). Ezen felül az 2019 októberében megjelent az [MNB FinTech Stratégiája](#), amiben a bank 14 pontban foglalja össze saját terveit, illetve további 10 javaslatot tesz a kormányzat és a magyar FinTech közösség számára. A különböző célok és javaslatok többek között az együttműködések erősítését, illetve a szabályozás és adózás korszerűsítését tartalmazzák. Az MNB FinTech-kel kapcsolatos tevékenységei közül az éves **FinTech és digitalizációs jelentésről** is érdemes szót ejteni, amely helyzetképet ad a FinTech nemzetközi és hazai helyzetéről, a magyar bankrendszer digitalizációs szintjéről és több ezekhez kapcsolódó tanulmányt is tartalmaz. A 2020 áprilisában megjelent első [kiadás](#) szerint 2018-

ban **több, mint 110 FinTech vállalat működik hazánkban**, amik nagyjából **5000 embert foglalkoztatnak**. A magyar FinTech cégek az **adatelemzés, az üzleti intelligencia, a pénzügyi szoftverfejlesztés és a rendszerintegráció** területén a legtevékenyebbek és inkább vállalatok számára nyújtanak szolgáltatásokat.

A kormányzat elsősorban a **Digitális Jólét Programon (DJP)** belül megvalósuló **FinTech Stratégiával** támogatja a digitális pénzügyi vállalkozásokat. Ennek fő pillérei ([Magyarország Fintech Stratégiája](#), 2019):

- az innovációt ösztönző és a fogyasztók biztonságát garantáló szabályozás;
- digitális fejlesztések a közszférában;
- támogató környezet, az innovációk (pl. készpénzmentes fizetés) elősegítése;
- munkaerő és oktató képzés, digitális pénzügyi tudatosság fokozása a társadalomban.

A DJP keretében 2020-ban elindult a [Fintech Szalon](#) rendezvénysorozat, melynek első állomását február 25-én rendezték meg.

A KORONAVÍRUS JÁRVÁNY HATÁSA

A koronavírus járvány az egész gazdaságra, így a FinTech szektorra is komoly hatást gyakorol. A **FinTech cégek bizonyos szempontból előnyös helyzetből néznek szembe a gazdasági kihívásokkal**, hiszen ([Deloitte](#), 2020 & [Ruddenklau](#), 2020):

- a válság felértékelte a digitális és érintésmentes megoldásokat, amik a FinTech alapjai;
- a FinTech vállalkozások a hagyományos pénzügyi intézményekénél rugalmasabban tudnak változtatni belső folyamataikon és szolgáltatásaikon, illetve működési költségeik is jóval alacsonyabbak.

A **járvány** és az abból következő **gazdasági problémák** többek között **az alábbi folyamatokat indíthatják be** a FinTech világában:

- Várhatóan **megnehezedik a tőke bevonása**, mivel a befektetők óvatosabbak lesznek és inkább a biztosabb, későbbi fázisban lévő céget részesítik majd előnyben.

- A **forgalomcsökkenés** a FinTech vállalatok esetében is megfigyelhető lesz és kifejezetten érintheti annak bizonyos szegmenseit, például a nemzetközi tranzakciókra vagy személyközi hitelezésre szakosodott, illetve egyéb nem kellően diverzifikált szolgáltatáspalettával rendelkező vállalkozásokat.
- **Piaci konszolidáció** mehet végbe, aminek keretében az ismert vállalkozások nagyobb figyelmet kaphatnak, hiszen az ügyfelek a biztonságot és stabilitást keresik a válságban. Ezáltal a kisebb, új vállalkozások számára nehezebbé válik az érvényesülés.
- A nem elég stabil lábakon álló cégek pedig könnyen csődbe mehetnek.
- A fellendülés beindulásával a **hagyományos pénzügyi intézmények tovább növelhetik érdeklődésüket a digitális megoldások iránt**, hiszen a válság alatti tapasztalataik valószínűleg ezek hasznosságát támasztják majd alá.
- A FinTech válság alatt felértékelődött szegmensei **komoly növekedésnek indulhatnak**. Gondolhatunk itt a pénzügyi kiberbiztonság vagy az egészségügyi biztosítások piacára.

Források:

- Deloitte. [Beyond COVID-19:New opportunities for fintech companies](#). 2020.
- Ernst & Young. [Global FinTech Adoption Index 2019](#). 2019.
- Gordán Gábor. [Felforgató vagy fenntartó innováció, avagy a FinTech bankrendszerre gyakorolt hatásai](#). Arsboni. 2018. november 6.
- Hoag, Christopher. "[The Atlantic Telegraph Cable and Capital Market Information Flows](#)". *The Journal of Economic History*, 66 (2), 2006. június. 342-353. old.
- La Blanc, Gregory. [The FinTech Revolution](#). Berkeley Haas Alumni Network Youtube csatorna. 2018. május 14.
- Magyar Nemzeti Bank. [Pénzügyi innováció és stabilitás: A Magyar Nemzeti Bank FinTech stratégiája](#). 2019. október.
- Magyar Nemzeti Bank. [Fintech és digitalizációs jelentés 2020](#). 2020. április.
- [Magyarország Fintech Stratégiája](#). Készítette a Digitális JólétNonprofit Kft.megbízásából a Hillbrown Consulting Kft. 2019 július.
- Ruddenklau, Anton. [Can fintech lead innovation post COVID-19?](#). KPMG. 2020. május 8.
- Szalai-Bordás Gergő. [A hazai fintech jövője - Szalai-Bordás Gergő a Jazzy Millásreggeli műsorában](#). KPMG Hungary Youtube csatorna. 2019. november 25.
- Zachariadis, Marcos. [Introduction to FinTech](#) (videó). HSTalks: The Business & Management Collection. 2018. október 29.